

Paušální výdaj na dopravu

Tímto plním slib, který jsem dal svým posluchačům na přednáškách v září a říjnu t.r. a uvádím snad již úplné informace týkající se tohoto paušálu. Jde o zkrácené závěry z jednání KDP 21.10.2009 vč. stanoviska MF.

Paušální výdaj ve smyslu § 24 odst. 2 písm. z) ZDP je takový výdaj, který lze uplatnit v rámci základu daně z příjmů za předpokladu splnění podmínek stanovených ZDP a jehož výše je dána pevně stanovenou částkou nezávislou na výši skutečně vzniklých výdajů a u nějž je poplatník povinen prokazovat splnění podmínek pro jeho uplatnění, nikoliv však samotnou výši tohoto výdaje.

Paušální výdaj na dopravu lze za předpokladu splnění ostatních podmínek použít v případě vozidel prokazatelně zařazených do kategorií L, M a N podle přílohy k zákonu č. 56/2001 Sb. o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

Vozidly uvedených kategorií jsou motocykly, tříkolky, čtyřkolky, osobní automobily, autobusy, speciální automobily a nákladní automobily.

Paušální výdaj mohou použít za předpokladu splnění stanovených podmínek fyzické osoby v souvislosti s dosahováním příjmů zahrnovaných do dílčích základů daně podle § 7 a podle § 9 ZDP a právnické osoby. Plátcí DPH jsou i v těchto případech povinni vést evidenci podle § 100 ZDPH.

Paušální výdaj mohou použít poplatníci, kteří využívají vozidlo pouze v souvislosti s vlastní výdělečnou činností nebo (krácený paušální výdaj) i pro vlastní soukromé použití. Tato podmínka je splněna i v případě, kdy vozidlo řídí zaměstnanec poplatníka. Není ale splněna, řídí-li vozidlo spolupracující osoba nebo jiný člen sdružení bez právní subjektivity, nebo jiná osoba, např. i osoba příbuzná v řadě přímé.

Paušální výdaj naopak nemohou použít poplatníci, kteří vozidlo pronajímají, vypůjčují nebo poskytují bezplatně či za cenu nižší než tržní svým zaměstnancům k používání pro služební i soukromé účely.

Paušální výdaj mohou použít poplatníci, kteří využívají vozidlo:

- vlastní zahrnuté do obchodního majetku,
- vlastní nezahrnuté do obchodního majetku a to včetně vozidla ve společném jmění manželů,
- v nájmu formou operativního nebo finančního leasingu.

Paušální výdaj nelze použít u vozidla používaného na základě smlouvy o výpůjčce.

V případě vozidel zahrnutých do obchodního majetku nebo vozidel v nájmu nelze používání paušálního výdaje kombinovat s uplatňováním výdajů na dopravu silničním motorovým vozidlem podle § 24 odst. 2 písm. k) bodu 4. ZDP.

V případě vozidel nezahrnutých do obchodního majetku zákon kombinaci paušálního výdaje a uplatňování výdajů podle § 24 odst. 2 písm. k) bodu 3. ZDP nevylučuje, tzn., je možné uplatnit sazbu základní náhrady.

Další výdaje spojené s provozem vozidla neuvedené v § 25 odst. 1 písm. zp) ZDP se v základu daně uplatňují v prokázané výši.

Paušální výdaj může použít poplatník maximálně u tří silničních motorových vozidel za celé zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání. V rámci jednoho zdaňovacího období nebo období, za které se podává daňové přiznání, nemůže být u příslušného vozidla kombinován se způsobem uplatňování prokázaných výdajů. V případě uplatňování výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů u čtvrtého a dalších vozidel je poplatník povinen prokazovat výši vzniklých výdajů (nákladů) podle ostatních ustanovení § 24 ZDP.

Poplatník, který uplatňuje paušální výdaj u vozidel, která používá pouze zčásti k dosažení, zajištění a udržení zdanitelného příjmu, lze uplatnit paušální výdaj ve výši 4 000 Kč za každý celý kalendářní měsíc a 80 % ostatních výdajů včetně daňových odpisů.

V případě, že poplatník použije vozidlo i k soukromým účelům pouze v některých měsících, krátí se pouze výdaje vzniklé v těchto měsících. Roční daňové odpisy lze uplatnit i v těchto případech pouze ve výši 80 %.

Pokud poplatník nemůže uplatnit paušální výdaj v důsledku poskytnutí automobilu zaměstnanci i pro soukromé účely, platí i nadále z pohledu zaměstnavatele režim nekrácených nákladů, zejména odpisů (bod 28 k § 24 pokynu D-300), s výjimkou nákladů na pohonné hmoty a parkovné při používání automobilu zaměstnancem k soukromým účelům, pokud u těchto výdajů (pohonné hmoty a parkovné při používání automobilu zaměstnancem k soukromým účelům) není uplatňován režim § 24 odst. 2 písm. j) bod 5 ZDP s dodaněním dle § 6 ZDP na straně zaměstnance.

Poplatník, který uplatňuje paušální výdaj u více (maximálně tří) vozidel, přičemž některé z nich používá k dosažení, zajištění a udržení zdanitelného příjmu pouze zčásti, bude uplatňovat krácení ostatních souvisejících výdajů podle § 25 odst. 1 písm. zp) ZDP u výdajů vzniklých v měsících, v nichž poplatník uplatnil krácený paušální výdaj.

Do doby případné změny ZDP bude uplatňována fikce, podle které se v případě, že poplatník jedno z vozidel označí pro účely krácení paušálního výdaje a dalších výdajů spojených s tímto vozidlem za vozidlo používané k dosažení, zajištění a udržení zdanitelného příjmu pouze zčásti, považují se ostatní vozidla za vozidla užívaná výlučně k dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů a výdaje u nich kráceny nebudou.

Pozn.:

Použije-li poplatník paušál na dopravu, **nemusí pro účely ZDP doklady prokazovat jakou částku zaplatil za pohonné hmoty čerpané do příslušného vozidla, příp. kolik daným vozidlem ujel kilometrů**. Na základě toho byly dosud často vyslovovány závěry, že v těchto případech není nutno u vozidel vést knihu jízd, tedy správněji řečeno evidenci podle Pokynu D-300, bod 24 části týkající se § 24 odst. 2 ZDP tj. evidenci, ve které by u každé jízdy bylo uvedeno alespoň její datum, cíl, účel a ujeté kilometry.

Ani tentokrát si nemohu odpuštit tuto poznámku: **Kdy se podnikatel bude rozhodovat o použití skutečných výdajů na pohonné hmoty, základní náhrady a náhrady za spotřebované pohonné hmoty anebo paušálu na dopravu u příslušného vozidla?** Vzhledem k tomu, že paušál a skutečné výdaje na pohonné hmoty a parkovné nelze uplatnit v jednotlivých měsících kombinovaně, bude se nepochybně rozhodovat **až po skončení zdaňovacího období**, příp. po kalendářním měsíci, kdy již bude znát skutečné výdaje na PHM za vozidlo a parkovné a bude moci zjistit, který z uvedených způsobů je pro něho výhodnější. To tedy ale v zásadě znamená, že **do této doby (tedy po celé zdaňovací období) musí**, nechce-li podvádět, uvedenou evidenci podle Pokynu D-300 (**knihu jízd**) vést! Pokud by se rozhodl předem, že u vozidla nebude uplatňovat skutečné výdaje na PHM, ale paušál na dopravu, musí dát pozor např. na to, aby vozidlo nepoužila jiná osoba než on sám.

Z toho je zřejmé, jak se zachová správce daně. Zcela jistě zintenzivní svou činnost v průběhu příslušného zdaňovacího období při zjišťování, zda a jak je vedena evidence o používání vozidel, které příslušný podnikatel vlastní anebo má v evidenci.

23.10.2009

Ing. Karel Janoušek